

ליל שבת קודש פרשת פנחס ה'תשס"ז

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה, שהיתה גם סעודת שלום זכר לאחד מאנשי שלומינו, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי הפסוק (במדבר כ"ה) לכן אמור הנני נותן לו בריתי שלום.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, הנה מבואר בדברי רביז"ל (ע' ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ל"ג) שעיקר מדת השלום תלוי בהתגלות התורה ובהתגלות הצדיקים, כי עיקר השלום הוא לעשות שלום בין שני הפיכים, כגון למשל, כשיש לאחד מדת החסד, ולאחד מדת הגבורה, עיקר שלימות השלום, הוא לעשות שלום ביניהם, ולעשות אותם אחד, מה שאין כן כששניהם שווים, אין מן הצורך לעשות שלום ביניהם כלל, אבל אי אפשר לעשות שלום בן שני הפיכים, כי אם על ידי התורה הקדושה, ועל ידי הצדיקים המגלים את התורה הקדושה, כי התורה מגלה איך שבכל דבר יש אלקותו יתברך, ואין שום סתירה בין שני הפיכים כלל, והן במדת החסד, והן במדת הגבורה יכולין לעבוד את השם יתברך, ולכן אין שום סיבה לעשות פירוד ומחלוקת ביניהם, וזהו עבודת הצדיקים בכל דור ודור, לגלות את האלקות, שהוא התורה הצפונה שיש בכל דבר, ולהראות את הבריות שבכל דבר יכולים לעבוד את השם יתברך, אבל כל זמן שהצדיקים אמיתיים גנוזים ונסתרים, ואין מכירים את מעלתם וחשיבותם, יש מחלוקת ומריבות בעולם, כי אי אפשר להשיג את התורה הצפונה והגנוזה שבכל דבר, ולכן יש הרבה מחלוקת ומריבות בעולם, כי אין יודעים איך לחבר ולאחד שני הפיכים יחד, אבל מיד שיתגלו הצדיקים הגנוזים והתורה הגנוזה, יהיה שלום הנפלא בעולם, כי כולם יכירו וידעו שבכל פרטי הבריאה יש אלקות, ויכולים לעבוד את השם יתברך גם עם שני הפיכים ממש, ולכן עיקר עבודת האדם הוא לקרב עצמו אל הצדיקים האמיתיים שבדור, המגלים את התורה הגנוזה שיש בכל דבר, ואז ישרה שלום נפלא אצלו, הן במדותיו, והן בביתו עם אשתו, והן עם כל מכיריו ומיודעיו, ויחיה חיים טובים ואמיתיים, מעין השלום של לעתיד לבא, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב, (במדבר כ"ה) לכן אמור הנני נותן לי את בריתי שלום, שקיבל פינחס שכר על אשר קינא לאלקיו, שהקדוש ברוך הוא נתן לו בריתו שלום, ופירש"י, כאדם המחזיק טובה וחנות למי שעושה עמו טובה, אף כאן פירש לו הקדוש ברוך הוא

שלומותיו, עיין שם, ויש להבין מהו ענין של "החזקת טובה" לפינחס על קנאתו לאלקיו, יותר מעל כל שאר מצוות התורה, וכן מהו המדה כנגד מדה, שקיבל "ברית שלום" דייקא, על מדת קנאתו, וכן מהו ענין הוי"ו קטיעא של תיבת שלום? והנה על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי מעשה זמרי היתה פגם גדול של מדת השלום, שהרי חלק על משה רבינו, והעיז פניו נגדו בחרפה גדולה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה פרשה כ' סי' כ"ד) שתפס זמרי את המדינית והביאה אותה לפני משה, ואמר, זו מותרת או אסורה, ואם תאמר אסורה, בת יתרו מי התיר לך וכו', ובא לידי כך, מחמת גריעות מעשיו, שהיה שקוע בתאות ניאוף, וזה אשר הביא אותו לחלוק על משה רבינו, וכמו שאומר רביז"ל (ספר המדות אות ניאוף סי' מ"ז) הנואפים, לרוב הם מתנגדים לצדיקים, וכן אמרו חכמינו הקדושים (תענית ז') כל מי שיש בו עזות בידוע שעבר עבירה ובאשת איש, והבין פנחס שעיקר התיקון הוא לגלות התורה הגנוזה והצדיק הגנוז, ולעשות שלום בעולם, ולכן קינא את קנאת ה' צבאות, וקינא לכבוד רבו משה רבינו, והרג את זמרי, וגילה לכולם איך שצריכין להכיר טובה למשה רבינו שנתן להם כל הטובות, כי החולק והמתחצף נגד רבו, הרי הוא בזוי מאד במדת כפוי טובה, שהרי קיבל כל כך הרבה טובות מרכו, הן ברוחניות והן בגשמיות, ואיך יחלוק עליו, וכמו שהיה אצל דור המדבר, שקיבלו כל כך הרבה טובות ממשה רבינו, שהוריד להם את התורה, ונתן להם את המן, ולא חסרו כלום, והיה ראוי להם להחזיק טובה מאד למשה רבינו, ולכן כשקם זמרי והתחצף כל כך נגד משה רבינו, וחלק עליו, ונכשל במדת כפוי טובה, לא היה פינחס יכול לסבול זאת, וקינא קנאת ה' צבאות, והרג אותו, ולכן מדה כנגד מדה קיבל "ברית שלום", היינו קדושת הברית המרבה שלום בעולם, כי רק על ידי קדושת הברית, יכול אדם להשיג את מדת השלום באמת, ולהכיר טובה אל הצדיקים שמשפיעים כל הטובות לעולם, וזהו מה שפירש רש"י, כאדם המחזיק טובה וחנות למי שעושה עמו טובה, אף כאן פירש לו הקדוש ברוך הוא שלומותיו, כי פנחס עשה מעשה של הכרת הטוב, שגילה לכולם שצריכין להחזיק טובה אל משה רבינו עליו השלום, שהשפיע להם כל טוב, וגילה להם את אמתת מציאותו יתברך, ולכן מדה כנגד מדה, הקדוש ברוך הוא החזיק לו טובה, ונתן לו ברית שלום, ובירך אותו שיהיה חי וקיים לנצח, ושיעשה שלום בעולם, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא ק"ד:): פנחס זה אליהו, ועל אליהו נאמר (סוף עדיות) אין אליהו בא וכו' אלא לעשות שלום בעולם, כי אליהו יעשה שלום נפלא בעולם, עד שכולם יכירו את גודל מעלת הצדיקים, ואיך שצריכים להכיר להם טובה, ועל ידי זה יזכו לקבל את משיח צדקינו וליגאל גאולת עולם, ולכן מובא כאן בבעל הטורים,

שלו"ם בגימטריא "זהו משיח", כי בכוחו של פנחס זה אליהו, נזכה לקבל את פני משיח צדקינו.

והנה זהו ענין השלום זכר שעושים בליל שבת הראשון שנולד התינוק, ויש קורין אותו סעודת ישוע הבן (עי' תוספות בבא קמא פ. ד"ה לבי ישוע הבן), כי התינוק אבל אז על תורתו שנשכח כשיצא ממעי אמו, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (גדה ל:): תינוק הנתון במעי אמו לומדים אותו כל התורה, וכשיצא לאוויר העולם בא מלאך וספרו על פיו ושוכח את הכל, ואנחנו מנחמים אותו בשבת, שבשבוע זו יזכה ליכנס בבריתו של אברהם אבינו, שהוא הברית שלום, ויזכה לקבל את פני פנחס זה אליהו מלאך הברית, ומאז יזכה לחזור ולהשיג את התורה הקדושה שנשכח ממנו, כי דייקא על ידי המילה שהוא קדושת הברית, יזכה למדת השלום ולהתקרב אל הצדיקים אמיתיים שמגלים לו את התורה, ואז יזכה לחזור אל השגות התורה באמת, וכמו שאומר רביז"ל (ספר המדות אותו מוהל סי' ג') צריכין לדקדק אחר מוהל הגון וכשר, כי המוהל נותן הבנה לנמול בלמוד התורה, עיין שם, נמצא שעיקר נחמתו הוא על ידי מדת השלום, ולכן קוראין אותו סעודת "שלום" זכר, והוא עיקר ישועתו, ולכן גם נקרא "ישוע" הבן.

וזהו ענין הוי"ו קטיעא של תיבת שלום, כי אות וי"ו מרמז על התורה הקדושה (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' א'), הן תורה שבכתב והן תורה שבעל פה, כי הלוחות, שהם כלליות תורה שבכתב, היו אורכן ו' ורחבן ו' (בבא בתרא י"ד.), והמשניות, שהם כלליות תורה שבעל פה, הם ששה סדרים, ואות ו' הוא גם בצורת מקל, שבו מכין ומגרשין את היצר הרע מן האדם, כי עיקר הכנעת היצר הרע הוא על ידי התורה, ולכן הו' של שלום קטיעא, כי בתחילה האות ו', המרמז על אור התורה, קטיעא ושבורה, והיא בבחינת תורה גנוזה וצפונה, שעדיין לא יודעין מעלתה בחוץ, וכמו אצל התינוק, שבצאתו לאוויר העולם, נשכח ממנו הכל, אבל על ידי התקרבותו אל הצדיק, ששרוי אצלו הברית שלום, שהוא גם כן בחינת ו', היינו קדושת יוסף הצדיק, שהיא הספירה הששית, על ידו יזכה להשלים ולתקן הו' קטיעא, ויהיה נעשה ברית שלום בתכלית השלימות, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים אל צדיקים אמיתיים, ולהגיע אל מדת השלום באמת, עדי נזכה להיות חבוקים ודבוקים בו יתברך תמיד, מעתה ועד עולם אמן ואמן.



בוקר שבת קודש פרשת פנחס ה'תשס"ז

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל במעשה מהו' בעמלירם מעשה י"ג דף תקי"ז עיין שם.

פתח מוהרא"ש נ"י ואמר, רביז"ל ממשיך לספר, ושלח המלך אחריה לבקשה, ובאו והגידו לו שהיא נמצאת אצל המבצר של מים, המלך המבקש את הבת מלך, הוא היצר הרע, הנקרא (קהלת ד') מלך זקן וכסיל, וכל רצונו וכיסופו לתפוס את הבת מלך, שהיא נשמה קדושה מישראל, כי כל ישראל נקראים בני מלכים (שבת ס"ג), ובאו והגידו לו שהיא נמצאת אצל המבצר של מים, היינו אצל התורה הקדושה, הנמשל למים (בבא קמא פ"ב.), וכמו שכתוב (ישעיה נ"ה) הוי כל צמא לכו למים, כי כל נשמה מישראל יודעת בשורשה, שאי אפשר לינצל מיד היצר הרע וכת דיליה, כי אם על ידי התורה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (קידושין ל:) בראתי יצר הרע, בראתי תורה תבלין לו, והתורה הוא כמו מקל המכניע ומגרש את היצר הרע מן האדם (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' א'), וכבר אמר רביז"ל (שיחות הר"ן סי' י"ט), שכח התורה כל כך גדול, עד שאפילו אותן האנשים הרחוקים מן הקדושה מאד, שנלכדו במצודה רעה עד שרגילין בעבירות חס ושלוה רחמנא לצלן רחמנא לשזבן, אף על פי כן הכח של התורה גדול כל כך עד שיכולה להוציא אותם מן העברות שרגילין בהם חס ושלוה, ואם יעשו להם חק קבוע וחיוב חזק ללמד בכל יום ויום כך וכך יהיה איך שיהיה, בודאי יזכו לצאת ממצודתם הרעה על ידי התורה, כי כח התורה גדול מאד, עיין שם, וכן מובא ברמב"ם (הלכות אסורי ביאה פרק כ"ב הלכה כ"א) שאין היצר הרע שולט אלא בלב הפנוי מן החכמה, עיין שם, כי עיקר היצר הרע בא משעמום, שאין לו במה להתעסק מוחו, ועל ידי זה בא לידי עבירה רחמנא ליצלן, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (כתובות נ"ט:) הבטילה מביאה לידי שעמום ולידי זימה, אבל כשאדם קובע לעצמו קביעות חזק בלימוד התורה הקדושה, ועושה לעצמו שיעורים קבועים בכל מקומות התורה, התורה יוציא אותו מכל מיני דמונות של הבל, ויאיר עליו אורו יתברך, ובפרט כשיזכה לטעום טעם מתיקות התורה, אזי לא ירצה להיפרד מן התורה כלל, וכמו שאמר רביז"ל (שיחות הר"ן סי' י"ז) כשהתורה מראה אהבה לאחד, אז אין רוצה כלל עולם הבא, רק שרוצה את התורה בעצמה, עיין שם, נמצא שעיקר הצלת הבת מלך מיד המלך אכזר, שהוא היצר הרע, הוא רק על ידי לימוד התורה, והשם יתברך יזכינו להיות חזקים מאד בהתמדת התורה, עדי

נוכה להכניע ולגרש את היצר הרע מעלינו לגמרי, ולהיות קשורים ודבוקים בו
יתברך באמת, מעתה ועד עולם אמן ואמן.



סעודה שלישית פרשת פנחס ה'תשס"ז

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים
ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' רמ"א המדבר מקנאת
פנחס, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, כשיש דינים, חס ושלום, אזי המדת הדין
היה מכלה את האדם, חס ושלום, אבל המדת הדין אין לה כח לכלות לגמרי,
כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (סוטה ט): 'חצי כלים והם אינם כלים', אבל
האדם יש לו כח לכלות לגמרי את חברו, חס ושלום, ועל כן כשיש דינים על
אדם אחד, חס ושלום, ובא אדם אחר ועומד וחולק עליו, אזי מדת הדין מסתלק
ממנו, כי הם רוצים יותר שינקום בו האדם, כי יש לו כח כנ"ל, על כן מי שהוא
צדיק גדול ומשגיח בתיקון העולם, הוא חולק לפעמים בכוונה על צדיק אחד
כדי לסלק מעליו מדת הדין כנ"ל, כי יסמכו עליו שהוא ינקום יותר, אבל אחר
כך הוא עושה ברחמים ואינו עושה יסורים לאותו הצדיק: וזה פירוש (במדבר כ"ה):
"פינחס בן אלעזר וכו' השיב את חמתי וכו' בקנאו את קנאתי בתוכם ולא
כליתי" וכו', היינו שפינחס השיב את חמת ה', וסילק מדת הדין מישראל, על
ידי שהוא לבש נקמה לנקם בהם, על כן נסתלקו הדינים כנ"ל, וזה מחמת כי
הדינים אינם יכולים לכלות וכו', על כן הם רוצים יותר כשאדם רוצה לנקום
כנ"ל, וזה: "ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי", היינו שבזה מודיע לנו התורה
גודל הטובה שעשה פינחס לישראל, בקנאו את קנאתו יתברך, ולבש נקמה
לנקום בהם, שבזה עשה להם טובה גדולה, והטעם הוא כי "ולא כליתי את בני
ישראל בקנאתי", היינו שבקנאתי במדת הדין שלו, איני מכלה את בני ישראל,
כי מדת הדין אין בה כח לכלות כנ"ל, אבל האדם כשנוקם יש לו כח לכלות
לגמרי, חס ושלום, על כן עשה פינחס טובה נפלאה לישראל, במה שלבש
קנאה לנקם בהם, כי על ידי זה רפתה מישראל כח הדינים, בחשבם שפינחס

ינקם בהם ביותר, כי פינחם הוא אדם שיש לו כח לנקום יותר לכלות לגמרי, חס ושלום, וכנ"ל, ועל כן על ידי זה השיב פינחם את חמתו וסלק מדת הדין כנ"ל, אבל באמת, פינחם בודאי היה רחמן, ובודאי אחר כך הקל הדינים מעליהם, עד כאן לשון רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה רביז"ל מגלה לנו כאן סוד גדול מאד, איך הצדיקים ממתיקים דינים מעל ישראל, והוא על ידי שלפעמים הם לובשים נקמה, ומראים קצת קפידה וכעס על הכלל או על הפרט, ונראה כאילו הם רוצים להעניש אותם חס ושלום, אבל באמת פנימיות כוונתם הוא להשתיק את מדת הדין מעליהם, כי בראות מדת הדין, שבשר ודם רוצה לנקום באיזה בן אדם, יותר ניחא ליה בזאת, כי בשר ודם יכול לכלות ולנקום יותר ממדת הדין, וכמבואר בדברי רביז"ל (שיחות הר"ן סי' פ) שבני אדם יש להם כח למנוע ולהסית את האדם לרחקו מעבודת הבורא ומצדיקי אמת, יותר מן היצר הרע, כי היצר הרע אין לו יכולת רק כפי כוחו, כפי בחינת היצר הרע מאיזה העולם שהוא, אבל האדם הוא כלליות, שכלול מכל העולמות, ועל כן מניעות של בני אדם הם יותר ממניעות היצר הרע, ולכן בראות מדת הדין שבשר ודם רוצה לנקום באדם ולהעניש אותו, בוודאי ניחא ליה, כי בשר ודם יכול לכלות יותר חס ושלום, אבל הצדיק המתלבש במדת הקנאה והנקמה, עושה זאת רק לפנים, כדי להשתיק מדת הדין, אבל אחר כך בוודאי מרחם על נשמות ישראל, וממשיך עליהם כל מיני רחמים וחסדים, וכמו שעשה פינחם במעשה זמרי, בתחילה בוודאי נתלבש בקנאת ה' צבאות, והרג את זמרי, אבל כל כוונתו היה להשתיק את מדת הדין מעל שאר נשמות ישראל, ולבטל את הקיטרוג, וכן עשה, ועל ידי זה הציל נשמות ישראל מכליון, וכמו שכתוב ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי, וכן נוהגים הצדיקים בכל הדורות, שלפעמים מתלבשים באיזה כעס וחימה, נגד עושה רשע, אבל תוכן פנימיות כוונתם הוא לבטל את מדת הדין מעל שאר נשמות ישראל ולהמשיך עליהם רחמים וחסדים.

והנה על פי זה מובן מאד, את השכר שקיבל פנחם, לבן אמור הנני נותן לו בריתי שלום, כי עיקר תוכן כוונתו היתה לעשות שלום בין נשמות ישראל לאביהם שבשמים, ולהשתיק מעליהם מדת הדין, וקיבל שכרו, שפנחם זה אליהו, והוא חי וקיים תמיד לבשר את הגאולה לכל נשמות ישראל, ולהציל אותם מצרותם, כי בכל צדיק וצדיק יש בו בחינת משיח (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ע"ט), ויש לו הכח לגאול נשמות ישראל מצרותיהם, כי הוא מגלה אמתת מציאותו יתברך לכולם, עד שמתבטל הגלות לגמרי, אבל לפעמים יש קטרוגים גדולים מצד מדת הדין, ואין מדת הדין

רוצה שיצאו נשמות ישראל מתחת ידו זכאים, ולכן אז מתלבש רוח אליהו בצדיקי הדור, ונראה מהם קצת כעס וקפידה חס ושלום, וכמו שנאמר אצל אליהו (מלכים א' י"ט) קנא קנאתי לה' אלקי צבאות כי עזבו בריתך בני ישראל וגו', אבל תוכן פנימיות כוונתם רק להשתיק את מדת הדין מעליהם, ועל ידי זה ממשיך עליהם רחמים וחסדים, וזה השכר שקיבל פינחס שיזכה להמתיק את הדינים מעל נשמות ישראל לדורי דורות, והשם יתברך יזכינו לשמוע בקרוב את בשורת הגאולה על ידי אליהו, ולקבל פני משיח צדקינו במהרה בימינו אמן ואמן.

